

Esbossos d'un futur novel·lista

ASSUN GUARDIOLA

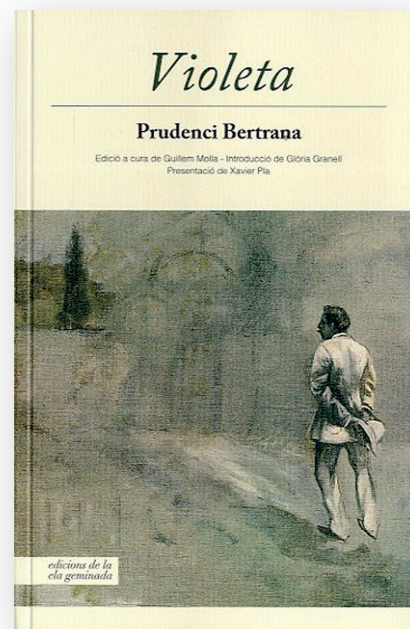
Podria centrar la meua ressenya seguint el fil de tres eixos. Per una banda, el fet malaurat que la nostra literatura no gaudeixi de la salut que es mereix i que edicions com aquesta siguin l'excepció que confirma la regla. Però això ja ho explica molt bé Xavier Pla a la presentació del llibre: «L'arribada de l'autonomia política i la reintroducció de la llengua i la literatura catalanes a l'ensenyament secundari i universitari no han donat a la literatura catalana la visibilitat, la presència, en definitiva, la vida que s'hauria hagut d'esperar». Ras i curt: no serem un país normal fins que les iniciatives per no deixar caure en l'oblit els nostres autors no siguin més prolífiques i freqüents.

Per altra banda, podria incidir en la tasca editorial d'Oriol Ponsatí-Murlà, de la seva exquisidesa i bon fer. Però ja ha estat destacada arreu en relació amb l'obra que ens ocupa i a altres iniciatives de l'editor. I, finalment, po-

dria elaborar un anàlisi de la novel·la, d'aquesta obra que Prudenci Bertrana, amb pudor, va guardar en un calaix l'any 1899 perquè creia que era escrita amb «una innocència elegíaca d'aprenent romàntic». Però la Glòria Granell, estudiosa de l'autor i també responsable de la seva visibilitat en aquests últims anys, ja ha escrit un estudi magnífic i molt complet de la novel·la en la introducció de l'obra.

M'interessa vagarejar al voltant de l'artista. De què li va passar pel cap el dia que va decidir penjar els pinzells i agafar la ploma. M'agradaria preguntar-li sobre el procés creatiu, què li semblava que li podia donar la paraula que no podia atènyer amb la pintura. M'interessa l'home que passava penúries i que lluitava per alimentar la família amb allò que ell sabia fer, pintar primer, i escriure després.

Violeta és un esbós de novel·la en el sentit que l'autor és encara immadur i confecciona una obra que és més un conte allargassat que no pas una novel·la amb complexitat estructural, com més endavant serà *Josafat*. I és, precisament, aquesta obra posterior la que avala aquesta obra primerenca, l'incipit de la seva carrera com a escriptor. Aquest fet ens demostra que Bertrana va afrontar l'escriptura amb valentia i, sobretot, amb coneixement, amb voluntat artística i no pas com un

BERTRANA, Prudenci

Violeta

Edició a cura de Guillem Molla
Edicions de la Ela Geminada,
Biblioteca Prudenci Bertrana,
núm. 1. Girona, 2013
145 p.

RICART I DELGÀ, Victòria

Les fagedes

Quaderns de la Revista de Girona
Diputació de Girona
Girona, 2014.
96 p.

La monografia de Victòria Ricart estudia les fagedes de totes les comarques gironines, la seva complexitat biològica i natural, la flora i la fauna que en viu, així com els usos tradicionals de la seva fusta al llarg del temps i del territori.

Bertrana és un artista que afronta la creació d'una primera novel·la amb sinceritat i amb respecte. Violeta suposa l'inici d'aquest camí, del pinzell a la paraula

passatemp o una provatura més enllà dels pinzells.

M'interessa aquest home que és capaç d'escriure una primera novel·la amb prou entitat –sobretot en la cura i plasticitat de les descripcions, sens dubte llegat del seu *alter ego* pintor, i en la capacitat de construir un personatge femení amb prou profunditat psicològica més enllà dels cànons decadentistes de l'època– i que la guarda zelosament per no traïr el respecte que té al gènere. Només un futur novel·lista de la seva entitat pot originar un gest semblant. Un artista que afronta la creació amb sinceritat i amb respecte.

Violeta suposa l'inici d'aquest camí, del pinzell a la paraula.